

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

25.2.2014

B7-0215/2014

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Venezuelas
(2014/2600(RSP))

Willy Meyer, Inês Cristina Zuber, João Ferreira, Sabine Lösing, Jacky Hénin, Jean-Luc Mélenchon, Nikolaos Chountis, Marisa Matias, Alda Sousa
fraktsiooni GUE/NGL nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Venezuelas
(2014/2600(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 1945. aastal vastuvõetud põhikirja I peatüki artikli 1 lõiget 2, mille kohaselt ÜRO üks eesmärke on „arendada rahvusvahelisi sõbralikke suhteid rahvaste võrdõiguslikkuse ja enesemääramise põhimõtte austamise alusel ja rakendada muid meetmeid üldise rahu kindlustamiseks”,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklit 1 ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklit 1, milles kummaski on kirjas, et „kõigil rahvastel on enesemääramise õigus” ja „seetõttu kehtestavad nad vabalt oma poliitilise staatuse ning kindlustavad vabalt oma majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise arengu”,
- võttes arvesse ÜRO põhikirjas sätestatud mittesekkumise põhimõtet,
- võttes arvesse Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse (CELAC) ja Euroopa Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide tippkohtumise 27. jaanuaril 2013 vastuvõetud deklaratsiooni, millele allakirjutanud kinnitavad veel kord oma valmidust järgida kõiki ÜRO põhikirjas sätestatud eesmärke ja põhimõtteid ning oma otsust toetada kõiki pingutusi, et hoida riikide suveräänsust võrdsust ning austada nende territoriaalset terviklikkust ja poliitilist sõltumatust,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldusi Venezuela kohta, eriti 14. ja 21. veebruaril 2014 tehtud avaldusi,
- võttes arvesse Nobeli rahupreemia laureaadi, argentiinlase Adolfo Pérez Esquiveli avaldusi Venezuela kohta,
- võttes arvesse Lõuna-Ameerika lõunaosa ühisturu (MERCOSUR), Lõuna-Ameerika Riikide Liidu (UNASUR) ning Ladina-Ameerika ja Kariibi Riikide Ühenduse (CELAC) avaldusi Venezuela olukorra kohta,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venezuela kohta, eriti 24. mai 2007. aasta resolutsiooni¹, 23. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni², 7. mai 2009. aasta resolutsiooni³, 11. veebruari 2010. aasta resolutsiooni⁴, 8. juuli 2010. aasta resolutsiooni⁵ ja 24. mai

¹ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 484.

² ELT C 212 E, 5.8.2010, lk 113.

³ ELT C 15 E, 21.1.2010, lk 85.

⁴ ELT C 341 E, 16.12.2010, lk 69.

⁵ ELT C 351 E, 2.12.2011, lk 130.

2012. aasta resolutsiooni¹,

- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 12. veebruaril 2014 korraldasid Venezuela paremerakondade ja paremäärmuslike erakondadega seotud üliõpilased meeleavalduse; arvestades, et pärast seda ründas väike rühm vägivaldseid meeleavaldajaid tulirelvade ja löögiriistadega peaprokuratuuri hoonet ja mitmeid valitsushooneid Caracases ja teistes Venezuela linnades, pani toime vägivallaakte ja purustas avalikku vara ning blokeeris Caracase peamise liiklussoone;
- B. arvestades, et kokkupõrgetes lasti maha kaks inimest, nimelt vasakradikaal Juan Montoya ja opositsiooni toetaja üliõpilane Basil Da Costa; arvestades, et nad surmati laskudega pähe, samamoodi, nagu need inimesed, kes 11. aprillil 2002 said surma snaiprite kuulidest – toona sai see riigipöörde korraldamise õigustuseks; arvestades, et seitsaadi on tapetud 13 ja vigastada saanud 137 inimest;
- C. arvestades, et vägivallatsemine jätkub, millega ilmselgelt püütakse kõigutada Venezuela demokraatlikult valitud valitsust; arvestades, et selline strateegia ei ole uus, kuna kava sarnaneb 2002. aasta riigipöörde ja 2013. aasta aprillis alanud vägivallatsemise omaga – viimane järgnes Nicolás Maduro demokraatlikule valimisele riigi presidendiks, kui sellest puudutatud rühmitused keeldusid valimistulemust tunnustamast ja käivitasid vägivalla, mille tõttu sai surma 11 inimest;
- D. arvestades, et Venezuela Bolívari Vabariigi valitsus on kuulutanud, et neid vägivallategusid on õhutanud, korraldanud ja rahastanud välismaised organisatsioonid, nagu USA Rahvusvahelise Arengu Amet (USAID) või USA Riiklik Demokraatia Sihtasutus; arvestades, et Wikileaks'i andmetel on USA Riigidepartemang Venezuela opositsiooni rahastanud juba vähemalt 12 aastat;
- E. arvestades, et riikide ja rahvusvahelised massiteabevahendid esitavad neid sündmusi ühekülgselt; arvestades, et teabega manipuleerides on eelkõige suhtlusvõrkude kaudu levitatud kuulujutte ning eksitavaid ülesvõtteid, mis on tehtud Süürias, Tšiilis, Egiptuses, Hispaanias või Singapuris, kuid mis väidetakse pärinevat Venezuelast;
- F. arvestades, et president Maduro üleskutsel peaks 26. veebruaril 2014 toimuma Venezuela rahvuslik rahukonverents kõikide poliitiliste ja sotsiaalsete leeride osalusel, kes selles osaleda soovivad;
- G. arvestades, et Venezuelas on viimase 14 aasta jooksul mitmesuguseid valimisi olnud arvult 19; arvestades, et Venezuela Bolívari Vabariigi põhiseaduses sisalduvad osalusdemokraatia mehhanismid, nagu säte presidendi volituste tühistamiseks referendumiga korraldamise kohta;
- H. arvestades, et ajavahemikus 2006. kuni 2011. aastani tõusis Venezuela ÜRO inimarengu indeksis seitsme koha võrra, jõudes 187 riigi hulgas 73. kohale; arvestades et viimase kümne aastaga on Venezuela valitsus sotsiaalkulusid suurendanud üle 60,6%;

¹ ELT C 264 E, 13.9.2013, lk 88.

arvestades, et Venezuela on praegu oma piirkonnas kõige madalama ebavõrdsuse määraga riik; arvestades, et ÜRO Ladina-Ameerika majanduskomisjoni (CEPAL) andmetel langes vaesuse määr Venezuelas 48,6%-lt 2002. aastal 29,5%-ni 2011. aastal;

- I. arvestades, et Venezuela on maailmas naftat eksportivate riikide hulgas viiendal kohal ja Venezuelal on maailma suurimad tõestatud naftavarud;
- J. arvestades, et õõnestava vägivalla laine langeb aega, kui Venezuela seaduslikud ametivõimud tõhustavad meetmeid spekulatsiooni eri vormide ja riiki kahjustava majandussõja vastu;
- K. arvestades, et Nobeli rahupreemia laureaat Adolfo Pérez Esquivel on kutsunud üles kaitsma Venezuela demokraatiat katsete eest valitsust destabiliseerida, on hoiatanud, et riigipöördekatsete korraldamiseks on Ladina-Ameerikas levimas uued meetodid, ning on tauninud rahvusvaheliste meediaettevõtete, näiteks CNNi ja Foxi tegevust, kes edastavad rahu nimel sõjapropagandat ja vabaduse nimel vihkamist;
 1. mõistab karmilt hukka Venezuelas käimasoleva riigipöördekatse ja jätkuva vägivalla, mida teostavad parempoolsed ja paremäärmuslikud opositsioonirühmitused; väljendab kahetsust surmajuhtumite pärast ja avaldab kaastunnet surmasaanute perekondadele;
 2. peab taunitavaks avaliku vara hävitamist Venezuelas ja nõuab, et vägivallatsemine viivitamata lõpetataks;
 3. peab äärmiselt murettekitavaks katseid destabiliseerida Venezuela Bolívari Vabariiki vägivallaaktidega 2002. aasta riigipöördekatsetega sarnanevas raamistikus;
 4. mõistab hukka äärmusrühmituste poolt Caracases ja teistes Venezuela linnades vallapäätetud destabiliseerimiskampaania ebademokraatlikud ja mässulised eesmärgid; rõhutab, et USA on imperialistlik huvi tagada endale juurdepääs Venezuela naftavarudele ja saavutada poliitiline eesmärk – kahjustada ALBA (*Alianza Bolivariana para los Pueblos de Nuestra América*) liikmesriike;
 5. on seisukohal, et need sündmused näitavad Venezuela oligarhia hirmu, et käimasolevad põhjalikud majanduslikud ja sotsiaalsed ümberkorraldused ohustavad nende huve ja et rahvas ümberkorralduste protsessi jätkuvalt toetab;
 6. peab kahetsusväärseks opositsiooni ühe osa panust riigipöördekatsetesse, kuna see osa on end eelmistel kordadel seadnud väljapoole demokraatlikku raamistikku ja püüdnud Venezuela põhiseaduslikku korda lõhkuda;
 7. kinnitab, et toetab täielikult Venezuela rahvast, bolivarlikku ümberkorralduste protsessi ja valitud presidenti Nicolás Madurot ning on nendega täielikult solidaarne; mõistab hukka kõik Venezuela demokraatia ja suveräänsuse vastu suunatud rünnakud;
 8. toetab Venezuela valitsuse algatust korraldada 26. veebruaril 2014 Venezuela rahvuslik rahukonverents ning kutsuda selles osalema kõik poliitilised ja sotsiaalsed leerid;
 9. taunib kuulujuttude levitamist ja valepiltide kasutamist rahvusvahelise meedia poolt

eesmärgiga luua Venezuela valitsust kahjustav vägivalla ja ebastabiilsuse õhkkond; tuletab meelde, et teabevabadus on üks põhilisi inimõigusi, ning kutsub rahvusvahelist meediat üles käituma vastutustundlikult ja kajastama sündmusi õiglaselt, täpselt ja tasakaalustatult, kuna praegu seda ei tehta;

10. peab äärmiselt taunitavaks Euroopa Liidu või mis tahes riigi sekkumist kolmandate riikide siseasjadesse;
11. rõhutab, et dialoog kolmandate riikidega ei tohiks mingil juhul viia rahvaste enesemääramisõigusele piirangute kehtestamiseni; mõistab hukka asjaolu, et EL ja selle liikmesriigid peavad sageli inimõigustest tähtsamaks diplomaatilisi, poliitilisi ja majanduslikke kaalutlusi ning selline hoiak soodustab poliitikat, mida iseloomustavad topeltstandardid ja mis on vastuolus inimõiguste universaalse käsitusega; rõhutab, et ELi usaldusväärse huvides on oluline hoiduda nende küsimuste omakasupüüdlisest ärakasutamisest;
12. tuletab meelde Venezuela olulist osa Ladina-Ameerika rahvaste huvides toimuva koostöö- ja integratsiooniprotsessi loomises ja tugevdamises;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Venezuela Bolívari Vabariigi valitsusele, Mercosuri Parlamendile ja Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele.